

Solidoe in de praktijk

Kindcentrum Meerwijk

Adres locatie: Eendracht 5, Uithoorn
Telefoonnummer: 0297 562757
kcmeerwijk@solidoe.nl

Adres Kinderopvang Solidoe
Zwarteweg 103
1431 VK Aalsmeer
Tel. 0297-729710
www.Solidoe.nl

Inhoud

Solidoe in de praktijk	3
Accommodatie en inrichting	4
Openingstijden	4
Omvang	4
Pedagogisch medewerkers	5
Gastvrouw	6
Vaste gezichten	6
Medewerker in opleiding	7
3 uursregeling	7
4-ogen principe	9
Achterwacht	9
De pedagogiek van Solidoe Meerwijk	9
1. Je mag er zijn; fysieke en emotionele veiligheid bieden	9
Je mag er zijn bij KC Meerwijk	10
2.Ontdekken bij KC Meerwijk: Ontwikkelen van een persoonlijkheid	13
3.Met elkaar: bevorderen van de sociale competenties	20
4.Met elkaar bij KC Meerwijk	20
In de wereld bij KC Meerwijk	22

Solidoe in de praktijk

Solidoe in de praktijk

We hebben onze pedagogische visie vertaald naar twee plannen; Algemene Pedagogiek, deze geldt voor alle locaties en is te vinden op de [Solidoe website](#). In het werkplan: Solidoe in de praktijk, dat u nu leest is onze pedagogische visie nader uitgewerkt en aangepast aan elke locatie afzonderlijk.

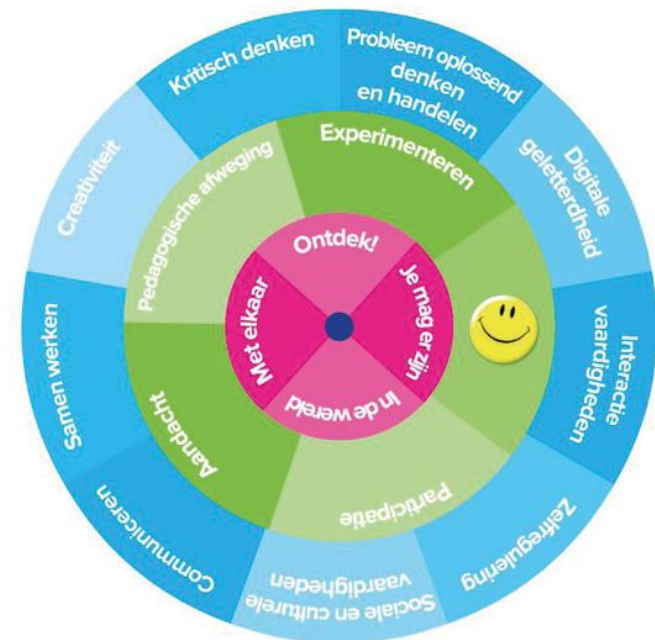
De pedagogische visie van Solidoe hebben we zichtbaar gemaakt door middel van de pedagogische borden. Omdat we graag willen laten zien waar we voor staan.

- De 1^e roze cirkel, hierop staan de vier basisdoelen uit de Wet Kinderopvang vertaald naar termen passend bij Solidoe: Je mag er zijn – Ontdek – Met elkaar – In de wereld.
- De 2^e groene cirkel, hierop staan de doelen van Solidoe.
- De 3^e blauwe cirkel staan de competenties van de 21ste eeuw.

Solidoe in de praktijk is geschreven vanuit de vier basisdoelen uit de 1^e cirkel; Je mag er zijn – Ontdek – Met elkaar – In de wereld. Deze termen vindt u ook terug in ons kindbeeld; Een kind is zichzelf, sociaal, creatief en nieuwsgierig. Vanuit ons kindbeeld vullen wij onze taak als organisatie voor kinderopvang in. Die zien we als aanvulling op de opvoeding door de ouders.

Solidoe in de praktijk is een leidraad voor de pedagogisch medewerkers bij de uitvoering van hun werk. Daarnaast maakt het voor u en de kinderen duidelijk wat u kunt verwachten van de opvang.

Algemene Pedagogiek Solidoe

Solidoe in de praktijk

Accommodatie en inrichting

Kindcentrum Meerwijk is gevestigd in de schoolwoningen in Meerwijk Oost. Deze zijn in 2019 gerenoveerd en voldoen aan alle eisen voor kinderopvang. Op de benedenverdieping zijn drie groepen KDV te vinden en boven twee groepen BSO.

Tegenover het Kindcentrum liggen Openbare Basisschool de Kajuit en RK Basisschool de Springschans. Vanuit beide scholen komen kinderen naar de BSO.

Peuteropvang Hummeloord heeft een eigen lokaal in basisschool de Kajuit, grenzend aan basisschool de Springschans. De peuters van Hummeloord stromen, als ze vier jaar worden, door naar een van beide basisscholen. De peuteropvang heeft in de patio een buitenplein met zandbak, bamboebos, keuken, zitje, krijtborden en los speelgoed.

Het Kindcentrum heeft een eigen buitenspeelsterrein, omgeven door een hek. Op het plein staan schommels, een huisje met een glijbaan, zandbak en een natuurhoek met kruiptunnel. Ook is er een kleine moestuin en een perenboom. Op het buitenplein is altijd toezicht. Hier spelen de kinderen van het KDV en de BSO samen buiten. De kinderen van de BSO maken, naast het eigen speelplein, ook gebruik van het schoolplein. Kinderen vanaf groep 3 mogen, met toestemming van de ouders, zelfstandig op het schoolplein van de Kajuit spelen. Hierbij is de afspraak dat ze zich elke 10 minuten laten zien en kijkt ook een van de medewerkers regelmatig naar buiten. De oudste BSO kinderen mogen, met toestemming van ouders, in overleg met PM'ers, en met minstens drie kinderen, zelfstandig spelen bij de skateboardbaan. De speelzaal aan de overkant wordt regelmatig gebruikt door zowel de peuteropvang, het kinderdagverblijf en de BSO.

Openingstijden

Kindcentrum Meerwijk is van maandag tot en met vrijdag geopend van 7.30 tot 18.30 uur.

- Het kinderdagverblijf is 52 weken per jaar geopend van maandag tot en met vrijdag, van 7.30 tot 18.30 uur.
- De peuteropvang is 40 weken per jaar geopend van maandag tot en met donderdag van 8.00 tot 12.00 uur.
- De voorschoolse opvang is alle schoolweken geopend van 7.30 tot 8.30 uur. De kinderen worden naar school gebracht.
- De tussenschoolse opvang is voor de kinderen van basisschool de Springschans tussen 12.00 en 13.00 uur.
- De buitenschoolse opvang is in de schoolweken geopend op maandag tot en met vrijdag vanaf einde schooltijd tot 18.30 uur.

In vakantieweken en tijdens studiedagen is de BSO geopend van 8.15 tot 18.30 uur. De voorschoolse opvang start om 7.30 uur.

Tijdens officiële feestdagen en de vrijdag na Hemelvaartsdag is Kindcentrum Meerwijk gesloten. Meer informatie over de actuele openingsdagen is te vinden op de [website](#).

Omvang

Kindcentrum Meerwijk biedt alle opvangvormen: kinderdagverblijf, peuteropvang en buitenschoolse opvang.

- Bij **kinderdagverblijf groep Wasberen (babygroep)** zijn maximaal 8 kinderen aanwezig in de leeftijd van 0 tot 2 jaar. Er zijn twee pedagogisch medewerkers per dag aanwezig. Bij **kinderdagverblijf groep Panda's (babygroep)** zijn maximaal 8 kinderen aanwezig in de leeftijd van 0 tot 2 jaar. Er zijn twee vaste pedagogisch medewerkers per dag aanwezig.

Bij **kinderdagverblijf groep Koala's (peutergroep)** zijn maximaal 16 kinderen, aanwezig in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Er wordt gewerkt met vier vaste pedagogisch medewerkers. Elk kind van het kinderdagverblijf heeft een eigen stamgroep. Rond de tweede verjaardag stromen kinderen door van de jongste groepen naar de Koala's.

Bij **peuteropvang Hummeloord** zijn maandag tot en met donderdag maximaal 15 kinderen, van de drie vaste pedagogisch medewerkers met een gespecialiseerde VVE opleiding, werken elke ochtend twee medewerkers. Allemaal voldoen ze aan 3f taaleis. Jaarlijks volgen zij een verdiepingstraining VVE.

- Bij **buitenschoolse opvang groep de Piraat** zijn elke dag maximaal 20 kinderen aanwezig en bij **buitenschoolse opvang groep 't Kraaiennest** zijn op elke groep maximaal 24 kinderen aanwezig. Elk kind heeft een eigen basisgroep, maar er wordt veel samengewerkt en samengespeeld. Buiten kan er gezamenlijk gespeeld worden. Op woensdag en vrijdag, en tijdens rustige (vakantie)dagen worden beide groepen (Piraat en het Kraaiennest) samengevoegd. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht bij de plaatsing en tijdens het kennismakingsgesprek.

Daar waar het kan wordt er samengewerkt tussen de verschillende groepen. De peuteropvang (Koala's) en de BSO spelen regelmatig gezamenlijk buiten.

Naam groep	Leeftijd kinderen	Max. aantal kinderen	Vaste pedagogisch medewerker
KDV Wasberen	6 weken tot 2 jaar	8	2
KDV Panda's	6 weken tot 2 jaar	8	2

KDV Koala's	2 tot 4 jaar	16	4
PO Hummeloord	2 tot 4 jaar	15	3
BSO de Piraat	4 tot 7 jaar	20	2
BSO 't Kraaiennest	7 tot en met 13 jaar	24	2

Pedagogisch medewerkers

Bij Kindcentrum Meerwijk werken 18 vaste pedagogisch medewerkers met een PW3, PW4 of relevante HBO opleiding. Eén van de pedagogisch medewerkers heeft een sportopleiding, waardoor hij gekwalificeerd is om gymlessen te geven, zowel voor de peuters als voor de kinderen van de BSO.

Invalkrachten intern/extern

Wanneer er medewerkers (intern of extern) komen invallen op een groep bespreekt de vaste medewerker de volgende punten aan het begin van de dag met de medewerker:

- Bijzonderheden van de kinderen welke genoteerd staan bij de kindkenmerken in Konnect (denk aan allergie, dieet, speciaal onderwijs, ophaalafspraken, medisch, VVE)
- Overdracht hoe te handelen bij kinderen met extra ondersteuningsbehoeftes
- Korte uitleg over wat te doen bij evacuatie en wie er EHBO-er/BHV-er is in geval van nood
- Kinderen worden nooit zonder toestemming van de ouder meegegeven aan een ander persoon (bijv.opa,oma) als dit niet door ouders gecommuniceerd is. De ouder dient dan eerst gebeld te worden.

Solidoe in de praktijk

Wanneer we voor een langere periode op een groep een beroep doen op een externe medewerker dan krijgen zij ook de highlights te horen uit werk- teamoverleggen, kindbesprekingen en kinddossiers die bijzonderheden omvatten. Dit wordt door een van de vaste medewerkers van de groep gedaan (of in overleg met de VM). Als leidraad nemen wij het inwerk-schema medewerkers erbij en vullen dit (deels) in.

Gastvrouw

Op maandag tot en met donderdag is er een gastvrouw bij Kindcentrum Meerwijk. Zij ondersteunt de groepen met het klaarmaken van het fruit en de lunch, zij doet de was en maakt de bedden op, bestelt en ontvangt de boodschappen, luncht met de kinderen tijdens de tussenschoolse opvang en ondersteunt de PM'ers bij activiteiten.

Mentor

Alle kinderen hebben een mentor. Voor ouders is de mentor het eerste aanspreekpunt voor hun kind. Kinderen worden gevolgd in hun ontwikkeling en jaarlijks (of vaker als ouders of het team dat wenselijk vinden) worden ouders uitgenodigd voor een welbevinden gesprek. In Konnect kunnen ouders zien wie de mentor van hun kind(eren) zijn.

Vaste gezichten

Een vaste en vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid aan het kind. Het uitgangspunt van Solidoe kinderopvang is het welbevinden van de kinderen zo veel mogelijk te waarborgen. Het vaste gezichten criterium is het uitgangspunt vanuit waar wij werken,

wat betekent dat jonge kinderen (0-1 jaar), afhankelijk van de groepsgrootte, maximaal 2 of 3 vaste gezichten zien per week. Voor kinderen ouder dan 1 jaar geldt de regel 3 of 4 vaste gezichten, afhankelijk van de groepsgrootte.

Wanneer een vast gezicht ziek is, verlof heeft of op vakantie is kan er worden afgeweken van het vaste gezichten-criterium. Hierbij wordt er een andere beroepskracht ingezet dan het vaste gezicht. Binnen Solidoe kinderopvang proberen we in deze situaties altijd eerst of een andere pedagogisch medewerker van de groep ingezet kan worden. Mocht dit niet kunnen, dan proberen we te zorgen dat een medewerker van een aangrenzende groep, een medewerker van de tweede of een vertrouwde vaste invalkracht kan worden ingezet. Dit mag alleen wanneer de periode van ziekte, vakantie of verlof niet langer vier aaneengesloten weken is.

Een invalkracht krijgt bij de start van de dag een goede overdracht van de vaste medewerker, de bijzonderheden van de kinderen worden besproken, het dagritme en de rituelen worden doorgenomen, waardoor deze hetzelfde blijven voor de kinderen als op andere dagen met vaste medewerkers. Specifieke kenmerken van een kind, bijvoorbeeld een kind dat op de zij slaapt, worden ook overgedragen aan het begin van de dag. Op deze manier proberen we de emotionele veiligheid en stabiliteit voor de kinderen zo veel mogelijk te borgen. Het belang van de kinderen staat hierbij voorop.

Er mag alleen worden afgeweken van het vaste gezichten criterium in bovenstaande situaties waarbij er maximaal twee of drie vaste

Solidoe in de praktijk

gezichten worden toegewezen. Dit gebeurt niet in situaties waarbij er vier vaste gezichten toegewezen mogen worden. De hoeveelheid gezichten wordt voor de kinderen dan te groot, waardoor zij zich emotioneel minder veilig zouden kunnen voelen.

Medewerker in opleiding

Solidoe werkt nauw samen met de opleidingen voor pedagogisch medewerkers en kindcentrum Meerwijk biedt stagiaires graag de kans om werkervaring op te doen en het vak te leren. Want werken in de kinderopvang is leuk! En bij Solidoe kun je het vak goed leren. We bieden jaarstages voor BOL PW3 en PW4 en BBL plek(ken).

Beroepskrachten in opleiding (BBL, Beroeps Begeleidende leerweg) worden in de eerste periode boventallig ingezet zodat zij kinderen, collega's, ouders en de organisatie leren kennen. Stagiaires (BOL, Beroeps Opleidende Leerweg) worden in het eerste jaar volledig boventallig ingezet op de groep en worden begeleid door een pedagogisch medewerker. De vestigingsmanager ziet toe op de kwaliteit en continuïteit van de stagebegeleiding en signaleert knelpunten. Zodra een stagiaire voldoende bekwaam is en intallig kan worden ingezet, zal hij of zij ook kunnen worden ingezet als invaller op de eigen locatie bij afwezigheid van een collega in verband met ziekte en- of verlof. De formatieve inzetbaarheid wordt vastgesteld door de vestigingsmanager en de werkbegeleider (zie BPV beleid OHA2) (het percentage, welke dagen en tijdstippen, bij minder dan 100%) en is gebaseerd op informatie uit de praktijk en van de opleiding.

Op dit moment zijn er twee BBL collega's op KC Meerwijk werkzaam.

Beide volgen de PW4 en zijn schooljaar 2023-2024 gestart met de opleiding. 1 BBL collega is werkzaam op een van de babygroepen op maandag, donderdag en vrijdag. De andere BBL collega is op maandag en donderdagochtend werkzaam bij de PO en maandag, donderdag en vrijdag de middag op de BSO.

Elk jaar proberen we ook snuffelstagiaires van de middelbare school een plekje te bieden zodat ze zich kunnen oriënteren op een vervolgopleiding en kennis kunnen maken met de kinderopvang.

3 uursregeling

Conform het convenant kwaliteit is het toegestaan per dag gedurende maximaal drie uur af te wijken van de beroepskracht-kindratio.

Er wordt aan het begin van de dag, tussen de middag en aan het einde van de dag afgeweken van de beroepskracht kindratio (BKR). Hierbij wordt er in totaal maximaal drie uur afgeweken.

Bij de KDV groepen wordt er afgeweken op de volgende momenten:

- 8.15-9.00 uur
- 13.00-13.45 uur (1^e pauze)
- 14.00-14.45 uur (2^e pauze)
- 17.00-17.45 uur

De babygroepen zijn gekoppeld en daar wordt dagelijks gewerkt met de volgende werktijden:

2x 7.30-17.00 uur (beide groepen een 7.30 dienst en een late)

1x 9.00-18.00 uur

1x 9.00-18.30 uur.

Bij de peuteropvang starten beide pedagogisch medewerkers de groep om 8.00 uur op. De pedagogisch medewerkers sluiten om 12.00 uur samen af, waardoor niet wordt afgeweken van de BKR.

Bij de BSO werken de medewerkers tijdens schoolweken vanaf einde schooltijd tot 18.00 uur en sluit er 1 medewerker vanaf 18.00 uur tot 18.30 uur beiden groepen. Er wordt tijdens schoolweken maximaal een half uur afgeweken.

In de vakantieweken start een BSO medewerker beide groepen om 7.30 alleen op, er zijn niet meer dan 10 VSO kinderen geplaatst, dus de BKR wordt tot 8.15 niet overschreden. Om 8.30 start een tweede pedagogisch medewerker en om 9.30 een derde pedagogisch medewerker. De BKR wordt van 08.15-08.30 en 9.00 tot 9.30 overschreden. De pauzetijden zijn tijdens vakantie-/studiedagen : 13.00-13.30 uur en 13.30-14.00 uur.

Elk halfjaar worden de breng/haaltijden gecheckt om indien nodig de werktijden van de medewerkers op aan te passen.

Pedagogisch medewerkers hebben 45 minuten pauze per dag op het kinderdagverblijf en 30 minuten op een dag op de buitenschoolse opvang in vakantieweken en op lesvrije dagen. Deze nemen zij na de lunch op. Het exacte tijdstip van de start van de pauze van de medewerker kan afwijken van hetgeen opgenomen staat in het pedagogisch werkplan, wanneer de situatie op de groep er pedagogisch gezien om vraagt. Het welbevinden van de kinderen is hierbij het uitgangspunt.

Denk hierbij aan:

- Wanneer één of meerdere kinderen individuele aandacht nodig hebben, doordat ze bijvoorbeeld aan het wennen zijn, moeite hebben met of langzaam drinken of moeite hebben met in slaap vallen.
- Wanneer de slaaptijden van de kinderen op het kinderdagverblijf afwijken door bijvoorbeeld een uitje, warm weer of andere omstandigheden. De medewerkers houden dan pauze op het moment dat de meeste kinderen slapen.
- Wanneer er meerdere kinderen tegelijkertijd flesvoeding moeten krijgen in de reguliere pauzetijd van een van de medewerkers.
- Wanneer de buitenschoolse opvang op uitstap is geweest en later terug is dan de reguliere pauzetijd.

De duur van de pauze blijft ten alle tijden even lang.

Bij het KDV liggen kinderen te slapen tijdens de pauze en wordt er aan de wakkere kinderen een activiteit aangeboden. De medewerkers gaan op pauze wanneer het merendeel van de kinderen slaapt. De pedagogisch medewerker die bij de kinderen op de groep achterblijft, wanneer de andere medewerker op pauze gaat heeft op deze manier voldoende aandacht voor de kinderen die niet gaan slapen en er worden daar gerichte activiteiten gedaan mee gedaan. Bij de babygroep kan dit betekenen dat de medewerker op de grond zit tussen de kinderen, zodat kinderen die meer fysieke aandacht nodig hebben en de emotionele veiligheid hiermee opzoeken, dicht bij haar in de buurt kunnen blijven zitten. Kinderen die vrijer willen bewegen kunnen dan vrij spelen. Bij het geven van een flesje doet de medewerker dit op een plek waarbij zij het overzicht over de hele groep heeft, zodat iedereen aandacht van haar kan krijgen. Jonge kinderen kijken vaak naar de medewerker wanneer zij iets doen om bevestiging te krijgen of iets mag en wanneer ze iets spannend

Solidoe in de praktijk

vinden. Op de peutergroep kan de medewerker ook op de grond zitten tussen de kinderen in met eventueel een peuter op schoot die deze aandacht nodig heeft en de oudere kinderen die meer taakgericht zijn aan tafel een activiteit laten doen, welke zij voor hen heeft neergezet. Zij zorgt dat zij iedereen hierbij goed kan zien. Zo kan ieder kind doen waar hij/zij zich prettig bij voelt.

Bij de BSO worden in pauzetijden activiteiten ingezet waar we kinderen meer in het zicht hebben. Zo kan er gerichte aandacht worden besteed aan de kinderen wanneer hier behoefte aan is. Er wordt in het aanbod van activiteiten afgestemd op de behoeftes van de kinderen, denk aan een kind dat even tijd voor zichzelf nodig heeft, die een boekje op de bank wil lezen, kinderen die een gezamenlijke activiteit willen doen aan tafel of een spelletje willen spelen en kinderen die zich bezighouden met een rollenspel. De medewerker zorgt dat zich zo opstelt in de ruimte dat zij alle kinderen kan zien en de kinderen haar kunnen zien en hulp kunnen vragen wanneer nodig.

4-ogen principe

Op het kinderdagverblijf starten twee of drie pedagogisch medewerkers om 7.30 uur hun eigen groep. Ramen en deuren zijn voorzien van veel glaspartijen, waardoor er goed zicht is op elkaar. Ook is er elke dag een medewerker van de BSO bij de VSO aanwezig.

De groepen worden, als het aantal kinderen het toelaat, ook weer door één pedagogisch medewerker afgesloten. Op dat moment werkt er ook altijd minimaal één BSO medewerker. De vestigingsmanager is vijf dagen per week werkzaam.

Op de peuteropvang starten beide pedagogisch medewerkers om 8.00 uur en wordt er om 12.00 uur samen afgesloten. De kleuterleerkrachten en/of de conciërge van de basisschool hebben ook zicht op de groep.

Achterwacht

De achterwacht van het KC Meerwijk is IKC het Duet (telefoonnummer 0297-500666).

De achterwacht van Peuteropvang Hummeloord is het KC Meerwijk (telefoonnummer 0297-562757).

In geval van calamiteiten kunnen twee extra pedagogisch medewerkers gebeld worden, die vlakbij de locatie wonen.

De pedagogiek van Solidoe Meerwijk

1. Je mag er zijn; fysieke en emotionele veiligheid bieden

Bij Solidoe gaan we op een invoelende manier met kinderen om en reageren op hun uitingen en gedrag. We tonen respect voor de zelfstandigheid van kinderen en hun wens om iets op hun eigen manier te doen, we stellen grenzen en bieden structuur voor het gedrag van kinderen. Daardoor kunnen ze zich emotioneel veilig en geborgen voelen. De kinderen merken dat de medewerkers hen kennen en waarderen zoals ze zijn. De omgeving en wat daar gebeurt is duidelijk en overzichtelijk.

We maken onderscheid tussen onverantwoorde- en verantwoorde risico's. We voorkomen onverantwoorde risico's, we beschermen kinderen tegen grote risico's en we leren hen hoe zij kunnen omgaan met verantwoorde risico's. Daardoor maken we het voor kinderen veilig. In deze veilige omgeving verzorgen we de kinderen, stimuleren

Solidoe in de praktijk

we hun zelfstandigheid, doen we recht aan de verschillen tussen kinderen en dagen we ze uit om andere mensen en nieuwe dingen te ontdekken .

Je mag er zijn bij KC Meerwijk Starten bij KC Meerwijk

Als we vanuit de afdeling planning & plaatsing horen dat er een nieuw kind naar Kindcentrum Meerwijk komt, neemt één van de pedagogisch medewerkers van de groep contact op met de ouders om een kennismakingsgesprek te plannen. Tijdens het kennismakingsgesprek wordt belangrijke informatie over het kind en over de werking op de groep gedeeld. Dan worden ook afspraken gemaakt over het wennen. Bij de BSO zijn geen standaard wendagen, maar hier kunnen individuele afspraken over gemaakt worden.

Kinderen die van het kinderdagverblijf overgaan naar de BSO kunnen indien nodig vooraf even een kijkje nemen op de BSO. Dit gaat altijd in overleg tussen de pedagogisch medewerkers (KDV en BSO) en ouders.

Op het kinderdagverblijf zijn er 3 wenmomenten, de 1^e is 2 uurtjes, de 2^e is een halve dag en de 3^e is de eerste dag in het contract tot 16.00 uur. De ouder komt samen met het kind, als de andere kinderen al binnen zijn. De ouder blijft even kort op de groep, als dat goed gaat, gaat de ouder weg, zodat het kind ook alleen kan wennen. Voor ouders is het ook wennen om hun kind achter te

laten op het kinderdagverblijf. We nemen hier uitgebreid de tijd voor, zodat zowel ouders als kinderen een veilig gevoel krijgen. Als er specifieke wensen vanuit ouders zijn rondom het wennen, proberen we hierover mee te denken. Het is voor ouders altijd mogelijk om gedurende de dag te bellen om te vragen hoe het met hun kind gaat.

Als kinderen doorstromen van de babygroep naar de peutergroep laten wij de kinderen op dezelfde manier wennen als hierboven benoemd. Er is een korte intake met de nieuwe groep en indien nodig is daar ook de medewerker van de babygroep bij.

Overdracht

Tijdens het brengen en halen wordt er tijd genomen om met de ouder te praten over hoe het met het kind gaat.

Voor de dagelijkse overdracht is het gesprek tussen de pedagogisch medewerker en de ouder het belangrijkste. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van het ouderportaal Konnect. Voor de allerjongste kinderen, tot 1 jaar, wordt alle informatie rondom drinken, eten en slapen vermeld. Vanaf 1 jaar worden bijzonderheden genoteerd. Er worden ook foto's in de portal geplaatst, bijvoorbeeld van een verjaardagsfeestje of een activiteit van die dag.

Op het kinderdagverblijf heeft elk kind een mandje, waarin persoonlijke spulletjes en/of een knutselwerk wordt bewaard. Drie maanden nadat een kind is geplaatst, wordt met ouders gesproken over hoe het gaat op de groep en hoe de wenperiode is verlopen.

Solidoe in de praktijk

Welbevinden

We werken bij de peuteropvang Hummeloord en het KDV met de observatielijsten "De ontwikkelingslijnen 0-4 jaar" in Konnect. We kunnen de ontwikkeling het hele jaar door in kaart brengen en krijgen zo een beter inzicht in de ontwikkeling van het individuele kind en zien ook hoe dit staat in verhouding met de groep.

Bij de peuteropvang en het KDV wordt elk jaar, rond de verjaardag van een kind, een oudergesprek aangeboden waarin de observatie van het kind aan de hand van Konnect wordt besproken. Bij de peuteropvang is dit als een kind 3 jaar wordt en bij 3 jaar en 10 maanden.

Gaat het kind naar de basisschool dan vindt er altijd een eindgesprek plaats waarin de ontwikkeling wordt besproken. Na toestemming van ouders, wordt het observatieformulier van 45 maanden uit Konnect naar de basisschool en de BSO van het kind gestuurd. Dit gebeurt alleen met toestemming van de ouders. Bij alle kinderen vindt een mondelinge (warme) overdracht plaats.

Bij de BSO wordt rond de verjaardag van het kind het welbevinden formulieren van de kinderen ingevuld. Kinderen vanaf 8 jaar vullen ook zelf een vragenlijst in. De uitkomsten hiervan worden met de kinderen besproken. Alle ouders wordt een 10-minuten gesprek aangeboden.

Als er tussentijds zorgen zijn, dan gaan we zo snel mogelijk met ouders in gesprek. Is het een zorg dat met het gedrag te maken

heeft dan maken wij gebruik van het formulier opvallend gedrag en volgen wij de stappen in die hierin beschreven staan. Daarbij kunnen de expertise inroepen van onze eigen pedagogische coach, consultatiebureau, Alert4you, de logopedisten en de kinderfysiotherapeuten voor observatie en advies. Dit kan alleen na overleg en met schriftelijke toestemming van de ouders.

Ook kan het zijn dat kinderen meer uitdaging nodig hebben of juist behoefte hebben aan ontprikkelen. Deze kinderen bieden wij bv. extra uitdaging en/of rustig spel aan zoals kinetisch zand, kleien of de sensobak (gevuld met bv. pasta/rijst met kleine materialen). De behoefte wordt op het kind afgestemd en wat er mogelijk is op de groep.

Dagritme

De peuteropvang (Hummeloord) gaat om 8.00 uur open en om 8.30 start het dagprogramma. Er wordt gezamenlijk gegeten en gedronken, er worden verschillende (thema) activiteiten aangeboden en er is ruimte voor vrij spel. We proberen ook om elke dag even naar buiten te gaan.

De kring is bij de peuteropvang een vast begin van de dag. Alle kinderen worden welkom geheten en verder wordt er een boek voorgelezen, een liedje gezongen en/ of een spelletje gedaan. Tot slot wordt met de kinderen besproken wat er die dag op het programma staat.

Bij het kinderdagverblijf komen de kinderen binnen tussen 7.30 uur en 9.00 uur.

Bij de allerkleinste kinderen proberen we het dagritme van thuis over te nemen. Dit geeft zowel voor kinderen als voor de ouders een goede houvast, uiteindelijk gaan zij steeds meer in het ritme van de groep mee.

Bij de BSO komen alle kinderen in hun basisgroep samen als de school uit is. Als alle kinderen er zijn, wordt er wat gegeten of met de hele groep een verjaardag gevierd. Daarna is er tijd voor vrij spel en worden er creatieve en sportieve activiteiten aangeboden, op de groep, buiten of in de gymzaal.

Slapen

De kinderen op het kinderdagverblijf kunnen gedurende de dag slapen in één van de slaapkamers. Elke KDV groep heeft 2 slaapkamers. In elke slaapruiimte is een thermometer aanwezig. Bij koude temperaturen buiten is de temperatuur ongeveer 18 graden. In de zomer proberen we de temperatuur in de slaapkamer zo koel mogelijk te houden, maar het is vooral belangrijk om het temperatuurverschil met buiten niet te groot te maken. Bij veel overlast van hitte hebben wij een warmteprotocol waarnaar wij handelen.

Voor alle kinderen die nog slapen wordt een eigen bedje opgemaakt. Bedden worden gedeeld met kinderen die op verschillende dagen komen. Door het matrasje om te draaien heeft elk kind eigen beddengoed.

Via de raampjes in de deuren en met een beeldbabyfoon is er zicht op de kinderen. Eén van de bedden is een evacuatie bed, dit ledikant op wielen kan in geval van nood gebruikt worden bij een evacuatie.

Als de kinderen van de groep Koala's gaan slapen kunnen de oudere kinderen rusten op de groep. Hiervoor maken we gebruik van stretchers, die worden neergezet in de groepsruimte zodat kinderen op deze manier kunnen rusten.

De rust in de groep wordt eventueel ondersteund door het opzetten van rustgevende muziek. Uitgangspunt is dat het voor de ontwikkeling van elk kind goed is om een uur te rusten. Een uur zonder prikkels geeft kinderen de tijd om te verwerken

wat het heeft meegemaakt, wat goed is voor de rijping van het brein. Tussen 13.30 en 14.30 uur is er een extra medewerker beschikbaar voor het aanbieden van een activiteit in de BSO ruimte, zodat de rustende kinderen in de groep niet gestoord worden door kinderen die klaar zijn met rusten. Rekening houdend met de autonomie van het kind bieden we de kinderen die klaar zijn met rusten een peuterplusaanbod.

Solidoe in de praktijk

Inrichting

De groepen zijn zo ingericht dat er verschillende hoeken gecreëerd zijn voor drukke en rustige activiteiten. De pedagogisch medewerkers kijken naar de opbouw van de leeftijden en de interesses van de kinderen. Hier wordt de groepsruimte op aangepast.

Bij het kinderdagverblijf wordt het speelgoed regelmatig gewisseld. Zo wordt er gekeken welk speelgoed bij het thema past. Tijdens het Sinterklaas thema hangen er pietenpakken en een Sinterklaas mantel aan het verkleedrek en tijdens het lente thema staan de boerderij dieren op het kastje.

Bij BSO de groep Piraat is de ruimte ingedeeld in verschillende speelhoeken. Daarbij kunnen de kinderen op de gang ook spelen. Daar kunnen een kasteel bouwen of een race/trein baan maken.

Bij BSO groep Kraaiennest is de ruimte zo ingedeeld dat de kinderen allerlei activiteiten kunnen doen. Zo kunnen ze ook op de spelcomputer spelen, creatieve activiteiten doen en bouwen.

De groepsruimte tussen de BSO groepen in, wordt gebruikt voor de TSO en daarnaast voor allerlei verschillende activiteiten. Hier kunnen koekjes gebakken worden, er kan een toneelstuk bedacht en opgevoerd worden en er staat een voetbal- en airhockeytafel.

Peutergym

In basisschool de Kajuit streven wij er naar om wekelijks peutergym aan te bieden aan de kinderen van het kinderdagverblijf en de peuteropvang. Dit wordt gedaan door een pedagogisch sportmedewerker samen met de vaste pedagogisch medewerker van de groep. Tijdens de peutergym worden er beweegspelletjes, tikspelletjes en balspelletjes gedaan of er wordt geklommen en geklauterd. Tijdens de schoolvakanties wordt dit niet aangeboden.

2. Ontdekken bij KC Meerwijk: Ontwikkelen van een persoonlijkheid

De inrichting van de jongste groepen op het kinderdagverblijf nodigt uit om te ontdekken en te spelen. Op het kleed op de grond kunnen de jongste kinderen zich veilig en vrij bewegen, er hangt een spiegel met bar waar de kinderen zich aan kunnen optrekken.

In de lage kasten staat speelgoed dat de kinderen zelf kunnen pakken. En voor de allerkleinsten is er een hoge/of lage box aanwezig op de babygroepen.

Kinderdagverblijf groep de Koala's is ingericht voor peuters. Er zijn verschillende hoeken gemaakt. Zo is er een huishoek welke kan wisselen van thema. Tijdens het thema 'ziek en gezond' wordt dit dan een ziekenhuis. Dan worden de bordjes, bekens en speelgroente vervangen door verband, spuitjes en een stethoscoop. Het poppenbedje wordt het ziekenhuisbed en de kookschortjes worden verwisseld met een doktersjas.

Verder is er ook een autohoek en bouwhoek aanwezig.

Solidoe in de praktijk

Op een vaste plaats staan boeken die de kinderen zelf kunnen pakken om te bekijken/lezen. Daarnaast worden er via de bibliotheek elke acht weken nieuwe boeken gehaald om voor te lezen of samen te bekijken.

Bijna al het materiaal ligt op kindhoogte. Kinderen kunnen zelf kiezen waar ze mee willen spelen en dat zelf pakken. De kinderen wordt geleerd om eerst spullen op te ruimen voordat ze nieuw materiaal pakken.

Voor de driejarigen is er extra ontwikkelingsmateriaal. Ook dit ligt in een lage kast en is bereikbaar voor de kinderen.

Peuteropvang Hummeloord

De peuteropvang groep is gevestigd in een lokaal in de basisschool. Er is goed nagedacht over de inrichting van de ruimte en de kleuren. De lichte kleuren met vooral witte meubels stralen rust uit en geven minder prikkels.

De ronde kleden op de grond nodigen uit om te gaan spelen. De kinderen kiezen speelmateriaal uit en gaan op een van de ronde kleden spelen. Andere kinderen lopen om het kleed heen, in plaats van door het spel, speelmateriaal blijft gecentreerd op het kleed en kinderen kunnen makkelijk aansluiten. Kinderen blijven langer spelen en speelgoed blijft op dezelfde plaats.

In een hoek van de ruimte is een 'werkbank' gemaakt, waar de kinderen staan aan kunnen spelen. Onder de werkbank staan

manden met allerlei materiaal, zoals dieren, auto's en verschillende soorten blokken.

VE

Bij de peuteropvang wordt gewerkt met het ontwikkelingsstimuleringsprogramma 'Uk & Puk'. Steeds vaker wordt dit programma wel als uitgangspunt gebruikt voor de thema's, maar komt er een eigen invulling aan het thema. Zo worden er thema's uitgewerkt aan de hand van een voorleesboek. De SLO doelen zorgen voor de borging van deze thema's. De thema's duren ongeveer 6 weken. Tussen de thema's door is er een rustweek.

Kinderen met een VE indicatie krijgen een intensiever aanbod op diverse ontwikkelingsgebieden, veelal de taalontwikkeling. In een handelingsplan wordt uitgeschreven waar we bij dit kind, specifiek op gaan inzetten. Na een evaluatie wordt deze bijgesteld.

Alle ontwikkelingsgebieden: taal, rekenen, de sociaal emotionele ontwikkeling en de motoriek komen aan bod. De activiteiten die worden aangeboden worden gekoppeld aan de SLO doelen. Op deze manier wordt er geobserveerd tijdens de activiteiten waar een kind zich in de ontwikkeling bevindt.

Het gebied van de taal-spraakontwikkeling stimuleren we door het lezen van boekjes, het zingen van liedjes en het gebruik van de vertelplaten en woordkaarten. Dagelijks wordt er voorgelezen aan de kinderen op de groepen. Dit kan in een grote kring zijn maar ook juist in kleine groepjes. De voorleescoördinator verbonden aan de locatie maakt jaarlijks een plan met betrekking tot het aanbod op de groep

Solidoe in de praktijk

en thuis. Bij de start van de dag zingen met de kinderen het goedemorgen-lied waarbij de kinderen elkaars namen leren. Daarnaast zingen we met elkaar op vaste momenten liedjes die de activiteit ondersteunen zoals het fruitlied voor het eten en het opruimlied voordat we met de kinderen gaan opruimen.

De woordkaarten worden gebruikt om bepaalde woorden extra onder de aandacht te brengen zoals bijvoorbeeld de woorden 'nat' en 'droog' die de hele dag terug komen in het thema "Oef, wat warm". Afbeeldingen op een grote plaat dienen hierbij ter ondersteuning. In de kring worden er natte en droge materialen neergelegd zodat kinderen de betekenis van de woorden 'nat' en 'droog' kunnen ervaren. Kinderen leren woorden te herkennen, uit te spreken en de betekenis te ervaren.

Het rekenen wordt gestimuleerd door het samen tellen van de kinderen in de kring of het tellen van de bekers tijdens het fruitmoment. Tijdens de thema-activiteiten met Puk wordt hier aandacht aan besteed waarbij de ruimtelijke begrippen zoals groot en klein aan bod komen. Een voorbeeld hiervan is bij het thema over Reuzen en Kabouters waarbij we grote reuzenlaarzen hebben die de kinderen naast hun eigen kleine laarzen kunnen zetten.

De motorische ontwikkeling, zowel de fijne als de grove motoriek, wordt gestimuleerd door verschillende activiteiten die gedurende de dag worden aangeboden. Denk hierbij aan de dagelijkse bezigheden zoals het zelfstandig aantrekken van de jas of het drinken uit een beker maar ook het bouwen met blokken of het knippen met een schaar.

De sociaal emotionele ontwikkeling wordt gestimuleerd door het samenspelen, het samen delen en samenwerken gedurende de dag. Een kind wordt bijvoorbeeld gestimuleerd in het duidelijk maken dat hij/zij iets niet wil. We leren de kinderen dit duidelijk te maken door te durven zeggen: "stop!" en de minder talige kinderen door het opsteken van een hand of het laten zien van een pictogram. Een ander voorbeeld is het samen opruimen van het speelgoed aan het einde van de activiteit. Ook het stimuleren van het elkaar helpen en het positief benadrukken van het elkaar helpen, bijvoorbeeld met het aandoen van de jas of het dichtdoen van de rits, bevordert de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Bij het uitdenken en voorbereiden van de thema's worden de activiteiten gekoppeld aan de SLO doelen. De pedagogisch medewerkers bespreken aan het begin van het thema met elkaar waar de groep behoefte aan heeft, waar individuele kinderen behoefte aan hebben en kijken in de ontwikkellijnen welke vaardigheid we specifiek bij het kind gaan stimuleren. Ze kijken in de ontwikkellijnen waar de kinderen op dat moment zitten en gaan stimuleren in de volgende stap van de ontwikkellijn (Zone van de Naaste Ontwikkeling).

We kijken hoe de individuele doelen en groepsdoelen terugkomen in het betreffende thema en of we nog meer toe kunnen voegen aan de activiteiten, zodat de kinderen veelvuldig worden gestimuleerd op de betreffende vaardigheid. Er wordt een activiteitenprogramma opgesteld met de thema's van Uk & Puk als basis. De beroepskrachten omschrijven in het kort de bijzonderheden bij de kinderen die zijn waargenomen tijdens de activiteit en de activiteit wordt kort geëvalueerd (was het aanbod passend, zijn er dingen die

we de volgende keer anders aanbieden zodat het beter aansluit). De medewerkers houden in Konnect bij aan welke doelen er gewerkt wordt, welke activiteiten er zijn gedaan en wat de vorderingen zijn

Bij het activiteiten aanbod zorgen we dat kinderen van hetzelfde niveau, wat niet altijd betekent dat ze even oud zijn, tijdens activiteiten met elkaar in een groepje werken. Soms kiezen we er voor om een kind dat wat verder is in de ontwikkeling bewust bij een kind te zetten dat iets minder ver is, zodat het kind zich aan het andere kind kan optrekken. Wanneer een activiteit toch niet aansluit bij een kind, word er gekeken of het kind bijvoorbeeld meer behoefte heeft aan herhaling, de activiteit te hoog gegrepen is of dat het beter is om de activiteit in een kleiner groepje of alleen aan te bieden. Sommige kinderen hebben behoefte om eerst 1 op 1 ervaring op te doen met de activiteit, zodat zij de volgende keer in een groter groepje (max. 3 kinderen) beter weten waar ze aan toe zijn.

In de individuele handelingsplannen, welke worden gemaakt aan het begin van ieder thema, wordt inzichtelijk gemaakt aan welke doelen er de komende periode specifiek gewerkt wordt met het kind. Er wordt vastgelegd wat de beginsituatie van het kind is en wat er wordt gedaan om dit specifieke kind een stapje verder te helpen. VB: Voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben bij de spraaktaalontwikkeling bieden we liedjes aan. Tijdens het kring moment wordt het 'Goedemorgen lied' gezongen, hierbij leren de kinderen elkaar kennen door te zingen wie er naast hen zit. Ook lezen we bij verschillende thema's bijpassende boeken met de kinderen. Dit gebeurt interactief.

Aan het einde van het thema word er nogmaals gekeken naar het individuele kind en of het aanbod effect gehad heeft. Wanneer dit het

geval is, kan er een nieuw doel worden opgesteld. Het kan ook zijn dat er nog langer aan het individuele doel wordt gewerkt.

Observeren ontwikkeling kinderen en passend aanbod

Iedere 6 weken, bij de wisseling van het thema, word er specifiek gekeken naar de ontwikkeling van individuele kinderen en hun behoeftes, maar ook naar waar de hele groep behoefte aan heeft. Tijdens activiteiten worden kinderen bewust geobserveerd en worden bijzonderheden genoteerd of word de activiteit eventueel aangepast aan de behoefte van het kind. Met 3 jaar en 3 jaar en 10 maanden vinden er observaties plaats volgens "De ontwikkelingslijnen van 0-4 jaar", welke met ouders worden besproken. Op deze wijze volgen wij de ontwikkeling van de kinderen en proberen wij hen door het aanbod af te stemmen op hun behoeftes te stimuleren in hun ontwikkeling.

Er wordt door te observeren inzichtelijk gemaakt waar een individueel kind of groep kinderen zich bevindt in de ontwikkeling. Zijn er bijvoorbeeld veel kinderen in de groep die moeite hebben met de motoriek, zullen we onze activiteiten bij de thema's meer richten op de motorische ontwikkeling om deze extra te kunnen stimuleren. Het kan ook zijn dat meerdere kinderen in de groep boven de gemiddelde ontwikkelingslijnen zitten in Konnect waardoor we juist meer uitdaging kunnen gaan bieden op dit specifieke ontwikkelingsgebied. Op deze manier passen we de doelen van de activiteiten van de VE aan, aan de behoefte van het individuele kind of de groep.

Tijdens de werkoverleggen worden in het team en met de vestigingsmanager of pedagogisch coach de kinderen individueel besproken en gekeken welke vaardigheden zijn eigen gemaakt of welke doelen aangepast kunnen worden.

Ouderbetrokkenheid

De ouders worden geïnformeerd middels de themabrieven waarin wordt uitgelegd welk thema aan bod komt, aan welke doelen wordt gewerkt en welke activiteiten worden aangeboden. Ouders worden betrokken bij het Pasen, Zomerfeest en Kerst. Als voorbeeld met het Zomerfeest; ouders worden uitgenodigd om het laatste uur aanwezig te zijn en een gerecht/hapje mee te nemen van de eigen cultuur. Dit is de afsluiting voor de zomer.

Ook kan het zijn dat er een speurtocht in de nabije omgeving wordt uitgezet en ouders worden dan uitgenodigd om samen met hun kind (en de andere ouders en kinderen) deze speurtocht samen te doen met als afsluiting een kopje koffie/thee met wat lekkers en zo ook met ouders/medewerkers nog in gesprek te kunnen. Er worden ook suggesties gedaan voor activiteiten die ouders thuis met hun kinderen kunnen doen. Daarnaast wordt met ouders tijdens de overdracht besproken hoe het gaat met de ontwikkeling van hun kind, welke ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd en wat het aandeel van ouders in hier kan zijn. Op deze manier wordt de ouderbetrokkenheid gestimuleerd.

Tijdens werkoverleggen in het team en met de vestigingsmanager of pedagogisch coach worden de kinderen individueel besproken en gekeken welke vaardigheden zijn eigen gemaakt of welke doelen aangepast kunnen worden.

Warme overdracht

Wanneer een kind met een VE-indicatie naar de basisschool gaat, vindt er een warme overdracht plaats. Wij nemen contact op met de betreffende school/leerkracht. Als ouders toestemming hebben gegeven voor het delen van de eindobservatieformulieren, worden deze digitaal gedeeld met de school en/of BSO waar het kind naar toe gaat.

Samenwerking met school

Rond juni en december is er een gesprek met de IB-er van beide scholen om de nieuwe kleuters alvast door te spreken. Een aantal keren per jaar zijn er ook peuterbezoeken op beide scholen, deze bezoeken doen we dan met onze oudste peuters die binnen 1-3 maanden naar school gaan, zo maken we ze bekend met school en proberen we de overgang naar school minder groot te maken. Een van de vaste medewerkers van het kind gaat dan met een kind of klein groepje naar de school en kijkt ongeveer 30-45 minuten in een van de kleuterklassen mee. Aansluitend laten we ze ook even kort kennismaken met de leerkracht waar ze bij in de groep komen. Als het nodig is kunnen we de IB-er een kind laten observeren in de groep die binnenkort de overstap naar school gaat maken. Op deze manier kan goed ingeschat worden wat het kind nodig gaat hebben om een goede start in groep 1 te kunnen waarborgen en welke groep het beste bij de behoefte van het desbetreffende kind aansluit. Dit gaat dan altijd in overleg en met akkoord van de ouder.

De samenwerking met de Kajuit is anders omdat onze PO groep daar in school zit. We zijn o.a. ook aan het kijken of we de thema's meer op elkaar kunnen laten aansluiten.

Buitenschoolse opvang

Beide BSO groepen zijn zo ingericht dat er voor elke leeftijd uitdaging te vinden is. Er worden bijna dagelijks creatieve activiteiten aangeboden waarbij kinderen onder meer leren om met gereedschap om te gaan.

Solidoe in de praktijk

In de groepsruimte tussen de Piraat en 't Kraaiennest in kunnen gezamenlijke activiteiten worden gedaan door beide groepen. Er is een keukenblok met oven en fornuis zodat hier de bak- kookactiviteiten gedaan kunnen worden. Ook staat in deze ruimte de air hockey en voetbaltafel.

Op de oudste groep 't Kraaiennest worden de kinderen gestimuleerd om zoveel mogelijk zelf te doen. De kinderen leren, in overleg met ouders, vanaf groep drie om zelfstandig en veilig naar de BSO te lopen. In het begin loopt een pedagogisch medewerker mee vanaf het schoolplein. In de periode daarna melden de kinderen zich bij de pedagogisch medewerker op het schoolplein en lopen ze zelf naar de BSO. En uiteindelijk lopen de kinderen volledig zelfstandig. Er is altijd een pedagogisch medewerker bij de school om de kleuters op te halen. Zij heeft uiteraard ook de oudere kinderen in het oog.

Speelmateriaal

Bij de aanschaf van nieuw speelmateriaal kijken we gericht naar ander aanbod dan thuis of op school aanwezig is. Ook zorgen we dat er voor alle leeftijden voldoende aanbod is en dat het tegen een stootje kan.

Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met 'echte' materialen. Met het thema 'ziek en gezond' kunnen de kinderen met een echte stethoscoop spelen, op de babygroepen maken we gebruik van open eind materiaal zoals potjes, bekens en materiaal dat we zelf ook echt gebruiken.

Op de BSO staat er een muziek box waar regelmatig muziek en dansactiviteiten worden georganiseerd. En er zijn hamers en zagen aanwezig voor techniek.

Kinderen mogen zich ook vervelen, dit stimuleert kinderen om zelf tot nieuwe activiteiten en ideeën te komen.

Open deuren

Kinderen van de kinderdagverblijf groepen spelen regelmatig samen. Bijvoorbeeld met een jonger broertje of zusje. De pedagogisch medewerkers overleggen altijd met elkaar wat het juiste moment is om samen te spelen.

Bij de BSO staan de deuren bijna altijd open. De kinderen hebben nadat ze wat hebben gegeten de keuze om samen te spelen – zowel met kinderen uit hun eigen groep, als met kinderen van de andere groep – of om mee te doen aan activiteiten.

Op woensdagen en vrijdagen in vakanties komt het voor dat de kinderen met een vaste pedagogisch medewerker naar een andere Solidoe locatie gaan. Ouders en kinderen worden hier vooraf over geïnformeerd.

Op het buitenplein spelen de kinderen van het kinderdagverblijf en de kleuters van de BSO samen. De BSO kinderen leren om rekening te houden met de jongere kinderen van het kinderdagverblijf. Er wordt veel samen gespeeld, broertjes/zusjes kunnen elkaar zo opzoeken en samen spelen.

Solidoe in de praktijk

Buiten spelen

Er is een grote buitenruimte waar het liefst elke dag gebruik van wordt gemaakt. Er zijn waterafstotende, winddichte pakken voor de kinderen van het kinderdagverblijf, zodat we ook met koud en regenachtig weer naar buiten kunnen. Met warm weer hangen we verschillende schaduwdoeken op, zodat er voldoende schaduw is om buiten te spelen.

De babygroepen hebben een eigen buitenplein, die speciaal ingericht is voor de jongste kinderen. Er is een stukje kunstgras waar heerlijk op gespeeld en gekropen kan worden. De tegels zijn fijn om op de loopauto te rijden, of de eerste stapjes kunnen gezet worden achter een loopwagen. Daarnaast is er ook een zandbak aanwezig, waar de kinderen met het zand kunnen spelen en ontdekken.

Aan de groepsruimte van de Koala's is een stukje van het plein afgeschermd. Hier kan ook in alle rust gespeeld worden, ook gebruiken we deze ruimte regelmatig in de zomer om buiten te eten.

Op het grote plein staat een schommel. De kinderen leren van jongs af aan dat ze bij de zwarte tegels moeten opletten of een ander kind aan het schommelen is. Daarnaast wordt geleerd dat er alleen gefietst mag worden op de grijze tegels.

Er is ook een zandbak waar een schaduwdoek boven hangt.

Als er kinderen van BSO groep de Piraat buiten spelen, dan is er altijd een pedagogisch medewerker buiten. De kinderen van 't Kraaiennest mogen buiten het speelplein spelen. Hiervoor worden duidelijke

afspraken gemaakt met kinderen en ouders. De kinderen gaan altijd samen, laten elke tien minuten weten of alles goed gaat en blijven binnen een afgesproken gebied. Dat is het Kajuitplein en voor op de straat met rode en witte hekken. Vanaf 8 jaar mogen de kinderen in overleg met de groepsleiding met minimaal 3 kinderen naar de skate baan. Dit is vast gelegd in het zelfstandigheidsverklaring.

Het hek van het speelplein gaat altijd dicht. Pedagogisch medewerkers en kinderen herinneren elkaar hieraan. Als de kinderen van het kinderdagverblijf of de peuteropvang buiten spelen, gaat ook altijd de veiligheidspal naar beneden.

De buitenruimte van de peuteropvang grenst aan een binnentuin, de patio. Deze ruimte is voorzien van een zandbak, bank om op te zitten, krijtborden aan het hek, een buitenkeuken met echte materialen en een bamboebos om lekker in te struinen. Verder zijn hier ook losse speelmaterialen zoals ballen en fietsen aanwezig.

Uitstapjes

De oudste kinderen van het kinderdagverblijf/peuteropvang gaan op dinsdag en woensdag gymmen in de gymzaal. Regelmatig gaan we ook naar buiten, bijvoorbeeld naar één van de vele speeltuinen in de buurt om daar te rennen, klimmen en glijden. Ook wandelen we af en toe naar de winkels of gaan we eenden voeren.

In de vakanties gaat de BSO graag op stap: wandelend, met een Solidoe auto of met het openbaar vervoer. Van Naturalis tot het poppentheater en van het Amsterdamse Bos tot de bioscoop. De uitstapjes en activiteiten worden bedacht aan de hand van een

thema. Ook wordt er voor elke vakantie input gevraagd aan de kinderen. Samen met de kinderen (oudste groep meer dan de jongere groep) wordt er dan gekeken wat er haalbaar is of hoe we het idee in een andere vorm wel kunnen uitvoeren met onze mogelijkheden. Daarnaast nodigen we professionals uit op de locatie zelf.

3. Met elkaar: bevorderen van de sociale competenties

Kinderen zijn bij Solidoe altijd in een groep. De medewerkers zorgen dat het veilig is in de groep en dat de kinderen zich onderdeel voelen van de groep. Kinderen kijken graag naar elkaar, leren van elkaar, doen elkaar na en spelen samen. We moedigen vriendschappen aan en respecteren die en we hebben aandacht voor het omgaan met conflicten. Er zijn vertrouwde, gezellige groepsrituelen.

We begeleiden kinderen in het omgaan met elkaar en brengen hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden bij. Dat helpt ze om relaties met anderen te kunnen opbouwen en onderhouden. Sociale vaardigheden (competenties) zijn bijvoorbeeld, het je in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, omgaan met conflicten en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

4. Met elkaar bij KC Meerwijk

Emoties en gevoel

Bij het kinderdagverblijf praten we veel, zowel met de baby's als de grotere kinderen. We kijken, we luisteren en benoemen wat we gaan

doen. Als een kind wordt opgetild, als het gezicht van een kind wordt schoongemaakt of als we een fles gaan geven, dan zeggen we dat.

Bij de allerjongsten proberen we zoveel mogelijk het schema van thuis aan te houden. Er wordt veel met ouders overlegd hoe het thuis gaat. Vooral bij ouders van een eerste kind krijgen we veel vragen, we proberen ouders zo goed mogelijk te helpen en adviseren.

Bij kinderdagverblijfgroep de Koala's / peuteropvang spelen we in op de leefwereld van de peuters. Er worden veel gezamenlijke activiteiten gedaan, soms in de hele groep, soms in kleinere groepjes. Activiteiten aan tafel worden vaak bewust met een kleiner aantal kinderen gedaan, op deze momenten kan er veel aandacht gegeven worden en wordt de interactie tussen de kinderen gestimuleerd. De andere kinderen leren om te wachten op hun beurt en in de tussentijd zelf te gaan spelen.

We houden rekening met de (culturele) verschillen tussen kinderen, maar we zien ook vooral de overeenkomsten. De activiteiten worden door kleine aanpassingen toegankelijk gemaakt voor alle kinderen. Kinderen die het schilderen met de vingers spannend vinden, krijgen een kwastje. En terwijl sommige kinderen stukjes papier opplakken, krijgen anderen ook een schaar om eerst stukjes te knippen.

We laten merken dat we een kind zien, door de kinderen bij hun naam aan te spreken en oogcontact te maken. We benoemen emoties die we zien bij kinderen en proberen troost te bieden als ze verdrietig zijn. Samen met de kinderen proberen we oplossingen te vinden.

Solidoe in de praktijk

De kinderen krijgen de ruimte om te vertellen wat ze hebben meegemaakt. De andere kinderen wordt gestimuleerd om te luisteren en vervolgens zelf ook te vertellen.

Op het gebied van seksualiteit geven we antwoord op de vragen die kinderen hebben, passend bij hun leeftijd. We benoemen bijvoorbeeld het verschil tussen jongens en meisjes.

Bij de BSO wordt veel tijd geïnvesteerd in het opbouwen van een goede relatie met kinderen en ouders. Met name tijdens het eten wordt er voor elk kind ruimte gemaakt, zodat hij of zij een belevenis of verhaal kan vertellen. Op die manier leren de kinderen naar elkaar te luisteren en respect te tonen. We proberen de aandacht tussen de rustige en aanwezige kinderen te verdelen.

Over alle onderwerpen kan gesproken worden. Onderwerpen als ziekte, dood en seksualiteit bespreken we op een manier die past bij de leeftijd en ontwikkelingsfase van de kinderen. Als er heftige onderwerpen besproken worden, noemen we dit ook aan ouders, zodat zij weten als er thuis een reactie op komt.

Kinderparticipatie

We vinden het belangrijk dat de kinderen zich betrokken voelen bij de groepsruimte en de activiteiten. We betrekken de kinderen bij het inrichten van de groepsruimte en laten kinderen kiezen welke activiteiten ze willen doen. Het bespreken gebeurt tijdens het eet-en drinkmoment.

Conflicten

Bij een conflict tussen kinderen, wordt dit eerst even aangekeken, pas als we merken dat de kinderen er zelf niet uitkomen, gaan we er naar toe. Het doel is de kinderen te helpen om samen de problemen op te lossen, door bijvoorbeeld vragen te stellen. We stimuleren de kinderen om zelf na te denken over oplossingen. We leren de kinderen om excuses te maken en weer op een goede manier samen verder te gaan.

Op basisschool de Kajuit wordt gewerkt met de 'Vreedzame school', collega's van de BSO hebben ook een training over deze methode gevolgd.

We vinden het belangrijk dat de kinderen rekening met elkaar houden, op hun beurt kunnen wachten, luisteren als de ander praat, samen doelen en samen opruimen.

Samenwerken in het Kindcentrum

Kindcentrum Meerwijk is een kleine locatie waar alle kinderen en alle pedagogisch medewerkers elkaar kennen. Hierdoor is het voor kinderen erg leuk en laagdrempelig om af en toe ergens anders te gaan spelen. Kinderen die bijna naar de basisschool gaan, nemen al regelmatig een kijkje boven. Kinderen met een jongere broer of zus komen na schooltijd graag even een kus of knuffel brengen op het kinderdagverblijf.

De kinderen komen elkaar bijna dagelijks tegen.

Op rustige (vakantie)dagen wordt er nog meer samengewerkt tussen de verschillende groepen. De kinderen van de BSO komen

Solidoe in de praktijk

bijvoorbeeld lunchen op het kinderdagverblijf, of de oudste peuters doen mee met als de BSO kinderen een spel spelen. Uiteraard wordt er rekening gehouden met de veiligheid en de interesses van de kinderen.

In de wereld: omgaan met normen en waarden

Solidoe staat midden in de wereld. We dragen waarden en normen over, zoals het inleven in anderen, rekening houden met andere, besef hebben van verschillen tussen mensen (diversiteit) en die verschillen respecteren.

Kinderen worden opgevoed door hun ouders. Solidoe draagt hier ook een steentje aan bij. Het overdragen van normen en waarden (socialisatie) is hier onderdeel van. Belangrijk zijn waarden zoals verantwoordelijkheid nemen, zorgen voor saamhorigheid, iets samen doen met andere kinderen. Deze waarden laten onze medewerkers zelf zien in hun handelen. Daardoor zijn ze een voorbeeld voor de kinderen. We stimuleren de kinderen om op een open manier kennis te maken met waarden en normen, zodat ze respectvol omgaan met anderen en actief meedoen in de maatschappij.

In de wereld bij KC Meerwijk

Samen spelen

Er is onderling goed overleg en er wordt indien nodig samengewerkt tussen alle opvangsoorten. Zo is het mogelijk dat de kinderen van de BSO gaan voorlezen bij de peuters.

Activiteiten die buiten georganiseerd worden zijn voor alle kinderen toegankelijk.

Op sommige dagen kunnen de leeftijden en interesses van de kinderen erg verschillen, zodat sommige kinderen de aansluiting missen op de stamgroep. In dat geval wordt met een andere groep overlegd om te kijken of daar de aansluiting te vinden is. Het gebeurt dat een kind geruime tijd op een andere groep is, natuurlijk wordt hierbij rekening gehouden met het welbevinden van de kinderen en de BKR. Ook ouders worden hier altijd van op de hoogte gebracht.

Feest

De verjaardag van een kind is een bijzonder moment, waar altijd aandacht aan wordt besteed. Het verjaardagsfeest wordt afgestemd op de leeftijd van het kind. Als een kind vier wordt, worden ouders uitgenodigd om het afscheid en het feest mee te vieren op het kinderdagverblijf.

Ouders wordt gevraagd om iets mee te nemen. De voorkeur gaat uit naar gezonde traktaties, er mag geen snoep worden uitgedeeld. Ook kan er door ouders gekozen worden om de traktatie door de opvang te laten regelen, dan zorgen wij voor een gezonde traktatie.

Bij de BSO wordt alleen getrakteerd als een kind de opvang gaat verlaten. Bij verjaardagen vieren wij de verjaardag van het kind wel maar wordt er geen traktatie meegegeven door de ouders. De traktatie wordt vanuit de opvang verzorgd in overleg met de jarige. De medewerkers bespreken met het jarige kind wat hij/zij zou willen

Solidoe in de praktijk

---

doen op deze dag zoals een speciale activiteit uitkiezen. Het kind staat die dag extra in de belangstelling.

Verder wordt er ook aandacht besteed aan andere speciale gebeurtenissen. Bijvoorbeeld de geboorte van een broertje of zusje, of een bruiloft.

Doorstroming

Bij het kinderdagverblijf is er een variabele leeftijd waarop de kinderen doorstromen, we proberen de kinderen rond hun 2^e verjaardag door te laten stromen. Bij de BSO proberen we de kinderen stroom je vanaf ongeveer 7 jaar door. In overleg met de ouders wordt gekeken of een kind door kan stromen naar de volgende groep. Er wordt gekeken naar de interesses van een kind, naar vriendjes en vriendinnetjes en de mogelijkheden om door te stromen.